
NATIONALE RAAD
VAN DE ORDE DER APOTHEKERS
JAARVERSLAG 2021

NATIONALE RAAD
VAN DE ORDE DER APOTHEKERS
JAARVERSLAG 2021

INHOUD

WOORD VAN DE VOORZITTERS	6
VOORWOORD	9
DEEL 1. ACTIVITEITEN VAN DE NATIONALE RAAD	10
I. Interne activiteiten	10
A. Zittingen van het Bureau/de Nationale Raad	10
B. Behandelde thema's in 2020	11
C. Werkgroepen	11
II. Activiteiten in het kader van nationale groepen en commissies.....	12
A. eHealth-platform.....	12
B. Werkgroep misbruik geneesmiddelen	12
C. BENZONET	13
D. Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle (DGEC) van het RIZIV	13
E. Interordes.....	14
F. Platform permanente vorming	14
III. Activiteiten in het kader van Europese en internationale organisaties.....	14
A. Pharmaceutical Group of the European Union (PGUE).....	14
B. EurHeCA.....	16
C. Conférence Internationale des Ordres de Pharmaciens Francophones (CIOPF)	16
D. Observatoire Franco-Belge de la Santé (OFBS).....	16
IV. Contacten met externe partners	17
VI. Activiteiten bij de universiteiten	20
DEEL 2. TUCHTACTIVITEIT	22
DEEL 3. ADMINISTRATIEVE DIRECTEURS	26
DEEL 4. JURIDISCHE DIENST	28
SLOTWOORD	34
OVER DE ORDE DER APOTHEKERS.....	35
I. De Nationale Raad	36
II. De tuchtorganen van de Orde.....	38

WOORD VAN DE VOORZITTERS

Gert Laekeman

Voorzitter Nederlandstalige Sectie

Carine De Vriese

Voorzitter Franstalige Sectie

Wie snel wil gaan gaat alleen, wie ver wil gaan gaat samen, zo luidt een Afrikaans gezegde. De Orde kiest er voor om ver te gaan. Dat veronderstelt overleg en dat kost tijd. Beslissingen die traag tot stand komen: het is de tol die we betalen voor de democratie. Toch moeten we niet te wachten tot de neuzen in exact dezelfde richting staan. Om constructief samen te werken hoeven we niet allemaal exact dezelfde mening te hebben. Hetzelfde willen is al een goed begin.

De Orde kreeg van de wetgever de taak om de deontologische code op te stellen. Die opdracht schept de illusie dat we met regels zekerheden creëren. De werkelijkheid is anders want de regelgeving er voor de mens en niet omgekeerd. Dat de deontologische code niet heilig is hebben we de voorbije jaren mogen ondervinden. Alles is in beweging, of zoals Heraclites een Griekse filosoof het stelde: *παντα ρει* (letterlijk vertaald: alles vloeit). De Orde evolueert mee. Getuige daarvan de Gecommentarieerde Code die we nu al het tweede jaar op rij voeden met ervaringen op het terrein. Die helpen ons om de deontologische code te interpreteren aan de hand van voorbeelden, wetteksten en feitenmateriaal. Ondernemen in de zorg blijft belangrijk. Constructieve initiatieven verdienen aanmoediging. De Orde zoekt mee naar optimalisatie via aanbevelingen. De statistieken in dit jaarverslag leren ons dat meer dan 130 vragen werden beantwoord in 2021. Een deel van deze vragen had betrekking op ondernemen.

Ondanks constructief overleg piekt het aantal behandelde klachten in 2021. Ongeveer twee derden van de klachten wordt geseponneerd op provinciaal niveau. Zijn de mensen de jongste jaren minder tolerant geworden en dienen ze sneller een klacht in? Sommige disciplinaire zaken, gelukkig een kleine minderheid, leiden tot een juridisch kluwen met beroepsprocedures, en uitzonderlijk een voorziening in Cassatie. In zo'n gevallen kan de feitelijke werkelijkheid en de juridische werkelijkheid wel eens verschillen.

De cijfers leren dat minder dan een half procent van onze leden een disciplinaire sanctie kreeg in 2021. Moet de Orde niet meer doen voor de overgrote meerderheid van de leden die dag na dag op een onberispelijke manier hun beroep uitoefenen in de openbare apotheek en in het ziekenhuis? *Geef de mensen een pluim en ze krijgen vleugels*. De eerste deontologische regel stelt dat de apotheker zijn beroepsactiviteit uitvoert in het belang van de gezondheid van de

patiënt en van de volksgezondheid in het algemeen. Als Orde zijn we bekommerd om het welzijn van onze leden in het belang van het welzijn van de patiënt. We blijven streven naar een constructieve regeling om het gebruik van narcotische analgetica te beheersen. De Orde volgt van nabij de ontwikkeling van VIDIS als een systeem om het voorschrijven en afleveren van narcotische analgetica op te volgen opdat de patiënt optimaal kan begeleid worden. Werken in de zorg kan bij perioden ontmoedigen. De Orde heeft een budget vrijgemaakt om apothekers in nood te helpen. Onze leden kunnen rechtstreeks terecht bij 'Arts in Nood' voor psychologische ondersteuning. Bijzonder dramatisch waren de gevolgen van de vreselijke overstromingen die de regio rond Luik en Verviers troffen. We konden met eigen ogen vaststellen hoe collegae in de mate van het mogelijke voor hun getroffen patiënten bleven zorgen in een desolate omgeving. Die inspanningen verdienen ons oneindig respect. De Orde gaf financiële en administratieve ondersteuning.

Ook in 2021 bleef het coronavirus onze aandacht gaande houden. Meer dan 250 gepensioneerde apothekers of collegae die niet (meer) ingeschreven waren in de Orde stelden zich kandidaat als farmaceutisch expert in vaccinatiecentra. De Orde beschouwde deze activiteit als een bijzondere manier om artsenijbereidkunde uit te oefenen en gaf de collegae de gelegenheid om zich gratis in te schrijven. Samen met nog honderden in functie zijnde officina- en ziekenhuisapothekers bewezen ze hoe de farmaceutische expertise perfect past in een interdisciplinaire omgeving. Dankzij hun professionele inzet werden grenzen verlegd en steeg de 'marktwaarde' van de apotheker, met een geslaagde vaccinatiecampagne als gevolg. De woorden van Nelson Mandela *It always seems impossible until it is done* werden werkelijkheid.

De Orde der Apothekers neemt deel aan overleg tussen de Orden. Momenteel beperken de contacten zich tot het uitwisselen van interessante informatie. We streven naar een hechtere samenwerking om gezamenlijke initiatieven te nemen en zo onze leden nog beter te dienen. Samenwerking tussen de Orden dient de dialoog met het beleid en komt de gezondheidszorg ten goede.

Wat Europese contacten betreft kiest de Orde voor een tweesporenbeleid. Via PGEU (the Pharmacists Group of the European Union) volgen we farmaceutische ontwikkelingen in Europa. EurHeCA (European Health

professionals Competent Authorities) biedt mogelijkheden voor interdisciplinair overleg op Europees niveau.

Zorgen voor mensen blijft een opgave. Daarom een nadrukkelijk en oprecht woord van dank voor de dagelijkse inzet in de eerste en tweede lijn aan al onze leden. Meteen ook de wens dat patiënten zich zouden aansluiten bij deze dankbetuiging en dat dankbare beleidsmensen een eind mee op weg mogen gaan. Dank tenslotte aan de meer dan 200 medewerkers van de grote Orde familie, in het bijzonder aan de nieuwe leden die we na de verkiezingen van 2021 mochten verwelkomen!

VOORWOORD

Het jaar 2021 was rustiger dan 2020, maar de **sanitaire crisis gekoppeld aan de pandemie van het coronavirus SARS-CoV-2** die eind 2019 is begonnen en in 2020 onze levenswijze sterk heeft verstoord, bleef ook dit jaar de kern van onze bezorgdheid.

Onze activiteiten stemden zich constant af op de evolutie van de sanitaire voorschriften. De apothekers zijn het hoofd blijven bieden aan de vele verplichtingen die de buitengewone tijdsduur van de pandemie hen oplegde. Niettegenstaande een groeiende emotionele vermoeidheid hebben zij hun ervaring, hun toewijding, hun professionalisme en hun creativiteit ter beschikking gesteld van hun patiënten.

De apothekers werden nieuwe taken toegewezen in de strijd tegen corona, namelijk de mogelijkheid tot testing. De Nationale Raad van de Orde der Apothekers heeft zijn leden ten volle ondersteund in deze nieuwe functies in overeenstemming met zijn **opdracht van algemeen belang ter bescherming van de volksgezondheid**.

Het jaar 2021 is tevens ook een **jaar van verkiezingen** bij de Orde. In een moeilijke context hebben vele apothekers zich kandidaat gesteld voor de meerdere zetels die te vervullen zijn in de verschillende Provinciale Raden. Begin december namen de nieuwe leden hun plaats in bij de Provinciale Raden.

Dit jaarverslag heeft tot doel de activiteiten voor te leggen van de Nationale Raad in 2021 (**Deel 1**), alsook van de twee diensten die de dagelijkse werking ervan verzekeren, i.e. de administratieve directie (**Deel 3**) en de juridische dienst (**Deel 4**). Zoals vorige jaren, wordt ook de tuchtactiviteit voorgesteld aan de hand van statistieken (**Deel 2**). Ook al valt deze activiteit niet rechtstreeks binnen de bevoegdheid van de Nationale Raad, berust zij toch hoofdzakelijk op de deontologische principes die hij vastlegt.

DEEL 1. ACTIVITEITEN VAN DE NATIONALE RAAD

I. Interne activiteiten

De kern van de activiteit van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers speelt zich af tijdens de zittingen van het Bureau of van de Raad.

Aan de vergaderingen van het Bureau nemen voorzitters, ondervoorzitters, secretarissen en magistrat-assessoren van de Nationale Raad deel, samen met de juristen en de directeurs. Het Bureau bereidt de zittingen van de Raad voor en helpt mee aan het feitelijke beheer van het instituut "Orde".

Tijdens de vergaderingen van de Nationale Raad worden de beslissingen genomen, beleidslijnen uitgetekend, communicaties goedgekeurd en de actualiteiten bediscussieerd.

A. Zittingen van het Bureau/de Nationale Raad

Aantal vergaderingen in 2021

Bureau: 10

- 07/01 - 11/02 - 11/03 - 8/04 - 6/05 - 10/06: al deze zittingen vonden plaats vanop afstand via digitale platform "Teams"
- 09/09 - 7/10 - 09/11: vergaderingen op de zetel van de Orde
- 7/12: opnieuw vergadering via "Teams"

Raad: 10

- 21/01 - 25/02 - 25/03 - 22/04 - 20/05 - 24/06: al deze zittingen vonden plaats vanop afstand via digitale platform "Teams"
- 23/09 - 21/10 - 25/11: om te voldoen aan de geldende corona-maatregelen worden deze zittingen gehouden in het Thon Bristol Stephanie hotel te Brussel
- 23/12: zitting via "Teams"

Vorbereidend overleg per sectie: 10

Wij danken het Thon hotel voor de steeds vlotte ontvangst en de beschikbare ruimtes die ons toelieten toch enkele malen fysiek te vergaderen.

De rekeningen en de jaarlijkse balans, die door de directeurs en de boekhouder worden voorbereid, werden voorgesteld en goedgekeurd tijdens de zitting van de Nationale Raad in april na de verificatie ervan door de rekencommissarissen (één per afdeling van de Nationale Raad, geloot onder de leden die geen deel uitmaken van het Bureau).

B. Behandelde thema's in 2021

- Nog steeds belangrijk thema in 2021 was de verdere evolutie van de Covid-pandemie en de daarbij noodzakelijke ondersteuning van onze leden apothekers bij het opvolgen van nieuwe reglementeringen en taken die hiermee gepaard gingen (zie [Tabel 1](#)).
- Ontwikkelen en lanceren van een online-klachten formulier op de website van de Orde
- De rechtszaak voor de Belgische Mededingingsautoriteit – Publicatie in de pers
- Problematiek rond het geneesmiddelenmisbruik (zie verder)
- Project "apotheker in nood":
  - Voorstelling aan lokale beroepsverenigingen
  - Overleg met Jo Decock (RIZIV)
- Hervorming Code (zie verder)
- Criteria voor het erkennen van stagemeeesters
- Koninklijk Instituut voor de Eliten van de arbeid binnen de farmaceutische sector:
  - De Orde der Apothekers heeft de voorzitter aangeleverd
  - Indienen en beoordelen van de kandidaturen om benoemd te worden als laureaat binnen de sector
  - Indienen kandidaturen om benoemd te worden als eredecken van de sector
  - Benoeming eredeckens
- Opvolging van de benoeming van de magistraat assessoren voor Limburg, Namen en Henegouwen

C. Werkgroepen

Onder de interne activiteiten van de Nationale Raad, vallen ook de werkzaamheden van de werkgroep "Hervorming Code" die in 2021 is blijven werken aan de commentaar van de Code van farmaceutische plichtenleer. 8 vergaderingen hebben toegelaten om deze commentaar af te werken: de eerste volledige editie van de gecommuniceerde Code werd eind november 2021 op de website van de Orde gepubliceerd. Alle bij de Orde ingeschreven apothekers werden daarvan persoonlijk verwittigd per mail.

De werkgroep werd echter niet ontbonden gezien er regelmatig updates van de gecommuniceerde Code zullen zijn.

Tabel 1. Communicaties gepubliceerd op de website van de Orde in 2021 in verband met Covid-19

Titel	Datum
De Covid-19 tests en de apotheker (link naar de site)	22/01/2021
Apothekers werkzaam in vaccinatiecentra: mogelijkheid om zich tijdelijk in te schrijven bij de Orde der Apothekers (link naar de site)	02/02/2021
Update van het advies "De Covid-19 tests en de apotheker" (link naar de site)	26/03/2021
Tweede update van het advies "De Covid-19 tests en de apotheker" (link naar de site)	01/04/2021
Nieuwe update van het advies "De Covid-19 tests en de apotheker" (link naar de site)	09/04/2021
Nieuw KB met betrekking tot Covid-19 zelftests (link naar de site)	21/05/2021
Recente aanpassing voor de Covid-19 zelftests (link naar de site)	30/06/2021
Uitvoering van de sneltests Covid-19 door de apotheker (link naar de site)	30/07/2021
Covid-19 tests tijdens de wacht (link naar de site)	08/12/2021
Apothekers werkzaam in vaccinatiecentra: mogelijkheid om zich tijdelijk in te schrijven bij de Orde der Apothekers (link naar de site)	14/12/2021

WIST U DAT?

De Code van farmaceutische plichtenleer wordt aangevuld met een gecommuniceerde Code. Dit evolutief instrument, dat geen bindende kracht heeft, heeft tot doel de betekenis en de interpretatie van de deontologische regels te verduidelijken aan de hand van o.a. nuttige verwijzingen of voorbeelden uit de tuchtrechtspraak.

De gecommuniceerde Code van farmaceutische plichtenleer kan worden gedownload op de website van de Orde der Apothekers.

II. Activiteiten in het kader van nationale groepen en commissies

A. eHealth-platform

Het eHealth-platform is een Belgische openbare instelling van sociale zekerheid die een elektronisch platform biedt waar alle betrokkenen in de volksgezondheid op een veilige en efficiënte manier informatie, inclusief persoonsgegevens, kunnen uitwisselen. De instelling is opgericht bij de wet van 21 augustus 2008.

De Orde der Apothekers is observerend lid van het Beheerscomité.

8 vergaderingen van het Beheerscomité in 2021 (via "Teams")

Afgevaardigde van de Nationale Raad:
1 directeur

Voornaamste elementen voor 2021:

- Planning van de aangeboden diensten
- Covid-safe ticket
- Specificaties voor software van zorgverstrekkers
- Beveiliging data: technisch
- Evolutie van de toegangsmatrix voor zorgverstrekkers tot de data binnen de verschillende bestaande pakketten
- Algemene punten inzake beheer van het platform op vlak van personeel, financiën, enz.

B. Werkgroep misbruik geneesmiddelen

Geconfronteerd met de problematiek van het misbruik en/of de overconsumptie van geneesmiddelen werd binnen de Nationale Raad van de Orde der Apothekers, in samenspraak met de Orde der Artsen een werkgroep opgericht als reflectiegroep om verschillende concrete middelen ter beschikking te stellen van zorgverstrekkers om hen te begeleiden bij het nemen van beslissingen.

5 vergaderingen in 2021

Afgevaardigden van de Nationale Raad:

1 voorzitter, 1 directeur, 4 leden van de Nationale Raad, 1 juriste, 1 apotheker

Voornaamste elementen voor 2021:

- Eindredactie van een zorgovereenkomst tussen arts-apotheker-patiënt over het gebruik van opioïden bij chronische pijn
- Vergadering met de ontwikkelaars van VIDIS om de werking ervan te kennen en om na te gaan in welke mate een mogelijke zorgovereenkomst zichtbaar zou zijn voor apothekers en artsen
- Vergadering met de werkgroep opioïden van de FOD Volksgezondheid; voorstelling aan de Nationale Raad van het opioïdenactieplan 2021-2024 dat het correct voorschrijven, gebruik en afleveren van opioïdemedicatie in het kader van de pijnbehandeling wil bevorderen

De zichtbaarheid van de zorgovereenkomst voor apothekers en geneesheren is voorlopig onmogelijk. Er werd aldus beslist de toepassing ervan uit te stellen tot het VIDIS-systeem operationeel is. Een vereenvoudigde arts/patiënt zorgovereenkomst werd online geplaatst op de site van de Orde der Artsen.

C. BENZONET

BENZONET is een onderzoeksproject dat door BELSPO (Federaal Wetenschapsbeleid) werd gelanceerd om te begrijpen hoe reguliere gebruikers hun langdurig drugsgebruik ervaren, het huidige normatieve discours over benzodiazepinegebruik te onderzoeken en online middelen te onderzoeken die bijdragen tot de stopzetting van het benzodiazepinegebruik. De Orde der Apothekers neemt deel aan het toezichtscomité van het project.

2 vergaderingen in 2021

Afgevaardigde van de Nationale Raad:

1 directeur

Voornaamste elementen voor 2021:

- Afwerking en studie van het eindverslag dat zichtbaar is op de website van BELSPO

http://www.belspo.be/belspo/drugs/project_docum_nl.stm#DR81

Het project BENZONET is afgelopen. Een nieuw onderzoeksproject is in samenwerking met de universiteiten van Gent en Leuven tot stand gekomen i.e. BENZO-CARE. Dit project heeft tot doel de toegang te bestuderen tot mentale gezondheidszorg voor personen met een overconsumptie van BZD/Z, ervaringen en percepties van deskundigen inzake overconsumptie van BZD/Z te analyseren, de ervaringen en percepties van de gebruikers, de dubbelzinnige rol van BZD/D in de sector van mentale gezondheidszorg te bestuderen en te begrijpen en politieke aanbevelingen uit te werken die degelijk zijn, passend en haalbaar. Er was 1 vergadering in 2021.

D. Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle (DGEC) van het RIZIV

De DGEC is één van de kerndiensten van het RIZIV (<https://www.inami.fgov.be/nl/riziv/structure/Paginas/dienst-geneeskundige-evaluatie-controle.aspx>). Deze dienst wordt bestuurd door een Comité waarin de Orde der Apothekers wordt vertegenwoordigd.

5 vergaderingen binnen het RIZIV voor de DGEC in 2021

Afgevaardigde van de Nationale Raad:

1 secretaris

Voornaamste elementen voor 2021:

- Onderzoek bij apothekers over blaassondes voor autosondering thuis
- Impact van het gedeeld elektronisch patiëntendossier op de herhaling van technische onderzoeken (klinische biologie)
- Covid-19: sensibilisering van de laboratoria over communicatie van de PCR-testresultaten; impact van de crisis op de reguliere zorg
- Behandeling van dossiers met vermoedens van overconsumptie

E. Interordes

De interordes wordt informeel samengesteld uit de vijf bestaande beroepsordes in België – Orde der Artsen, Orde der Dierenartsen, Orde van Architecten, Orde van Advocaten en Orde der Apothekers – om hun ervaring en kennis in verband met verschillende onderwerpen te delen.

Na één jaar pauze wegens de sanitaire crisis wenste de Orde der Apothekers de contacten met haar partners te reactiveren tijdens een vergadering die op afstand op 18 november 2021 heeft plaatsgevonden. De interesse van iedere orde voor het verder zetten van de vergaderingen werd bevestigd. De datum van een vergadering in 2022 werd vastgesteld zowel als verschillende te behandelen thema's.

F. Platform permanente vorming

Om de uitvoering van het Koninklijk besluit van 8 juli 2014 betreffende de permanente vorming van de apothekers van de voor het publiek opengestelde officina's te verzekeren werd een VZW opgericht in 2019. Er zijn drie leden: APB, OPHACO en de Orde der Apothekers.

1 vergadering in 2021

Afgevaardigden van de Nationale Raad:
2 directeurs

Voornaamste elementen voor 2021:

- Vervanging van het platform Pharfolio
- Verlenging van de coronamaatregel van 2020 die opleiding op afstand gelijkstelt aan opleiding in aanwezigheid voor het jaar 2021
- Evolutie van de permanente vorming (CE) versus de professionele permanente vorming (DPC)

III. Activiteiten in het kader van Europese en internationale organisaties

A. Pharmaceutical Group of the European Union (PGEU)

PGEU vertegenwoordigt het standpunt van de officina-apotheek op het niveau van de EU. Haar voornaamste doel is "de rol van de officina-apotheker als gezondheidszorgberoeper te promoten, ervoor te zorgen dat de apotheker aldus erkend wordt op alle niveaus en de gezondheid van de burger van de Europese Unie te helpen beschermen". Hiervoor brengt PGEU de nationale beroepsverenigingen en ordes van officina-apothekers van 32 Europese lidstaten samen. Er zijn momenteel 26 gewone leden en 6 waarnemende leden (zie de website <https://www.pgeu.eu>).

Binnen PGEU zijn er verschillende werkgroepen, waaronder de Advisory Working Group ("AWG") en de European Pharmacists Professional Forum ("EPPF"). De werkgroep AWG is het belangrijkste discussieforum van de vereniging en behandelt verschillende politieke dossiers. In de werkgroep EPPF worden enkel beroepsgerelateerde vragen besproken.

Vergaderingen in 2021:

- 2 algemene vergaderingen: 12/05/2021 (online), 26/10/2021 (Nice - France). Het symposium met als thema "Community pharmacists supporting healthcare systems Lessons learned through the COVID-19 crisis" vond plaats op 27/10/2021
- 9 vergaderingen van de AWG (online)
- 3 vergaderingen van de EPPF (online)

Vertegenwoordigers van de Nationale Raad

- in de algemene vergaderingen: 1 ondervoorzitter, 1 secretaris en 1 juriste
- in de AWG: 1 juriste
- in de EPPF: 1 ondervoorzitter en 1 secretaris

Voornaamste dossiers voor de AWG in 2021:

- Authenticatie van geneesmiddelen: EMVO-richtlijnen inzake alerts, dubbele aflevering, verificatie verpakkingen door gebruikers EMVS. PGEU Country Tracker 2021
- Farmaceutische strategie van de EU en geneesmiddelentekorten: amendementen ontwerpverordening betreffende grotere rol voor EMA bij crisisparaatheid en crisisbeheer voor geneesmiddelen en medische hulpmiddelen. Ontwerp-antwoord op openbare raadpleging EC over herziening farmaceutische wetgeving en Technopolis-studie
- Farmaceutische producten in het milieu: ontwerp "Best Practice Paper over groene en duurzame farmacie"
- Richtlijn "beroepskwalificaties": gezamenlijke verklaring EAFP-EIPG-EPISA-PGEU over wijzigingen in de opleidingseisen van de richtlijn beroepskwalificaties
- Brexit: impact van Brexit (bijv. levering, erkenning van voorschriften)
- EU4Health
- Digital Services Act: interne memo over voorstel EC voor een Digital Services Act
- Covid-19: laatste ontwikkelingen op EU-niveau. Ontwerp-standpuntnota over de lessen die uit Covid-19 kunnen worden getrokken
- European Health Data Space: feedback op stappenplan EC over EHDS
- Richtlijn grensoverschrijdende gezondheidszorg: ontwerp feedback over stappenplan EC betreffende evaluatie van de patiëntenrechten bij grensoverschrijdende gezondheidszorg

- E-leaflets: ontwerp-standpunt over elektronische bijsluiters van producten
- Artificiële intelligentie: Ontwerp-antwoord op de openbare raadpleging van de EC over voorstel EU-verordening inzake kunstmatige intelligentie en over de aanpassing van aansprakelijkheidsregels
- European Health Emergency Preparedness and Response Authority

Voornaamste dossiers voor de EPPF in 2021:

- Covid-19: laatste ontwikkelingen op EU-niveau. Overzicht van de rol van apothekers bij COVID-19-vaccinatie
- Farmaceutische producten in het milieu: ontwerp "Best Practices voor een groene en duurzame farmacie"
- Geneesmiddelentekorten: ontwerp PGEU enquête geneesmiddelentekorten 2021
- Vaccinatie: IMMUNION project
- Herziening Richtlijn "beroepskwalificaties": gezamenlijke verklaring EAFP-EIPG-EPISA-PGEU over wijzigingen in de opleidingseisen van de richtlijn beroepskwalificaties
- E-leaflets: interne memo over de argumentatie van de industrie om papieren bijsluiters te vervangen door elektronische bijsluiters
- Kanker: publicatie en implementatie van Europees "Beating Cancer Plan"
- ISBE Studie Farmaceutische Diensten in Europa
- Antimicrobiële resistentie: European Antibiotic Awareness Day (EAAD) en World Antibiotic Awareness Week (WAAW)
- Europees Geneesmiddelenbureau: nieuwste ontwikkelingen. Meldingssystemen voor vermoedelijke bijwerkingen van geneesmiddelen en de belemmeringen voor een grotere betrokkenheid van apothekers. PGEU-enquête over geneesmiddelenbewaking en risicobeperking
- Grensoverschrijdende gezondheidszorg: ontwerp feedback over stappenplan EC betreffende evaluatie van de patiëntenrechten bij grensoverschrijdende gezondheidszorg

B. EurHeCA

EurHeCA is een forum van uitwisseling en het delen van informatie tussen overheden bevoegd voor gezondheidszorgbeoefenaars in Europa, om deze beroepen te ondersteunen in het belang van de patiënten en de kwaliteit van de zorg (<https://www.eurheca.eu/en/>).

1 algemene vergadering in 2021 (online)

Afgevaardigden van de Nationale Raad:

1 voorzitter, 1 directeur, 1 juriste

Voornaamste elementen voor 2021:

- Gedachtewisseling met betrekking tot de nationale sanitaire situatie gelinkt met de pandemie van Covid-19 van elk lid en de overheidsinitiatieven betreffende de gezondheidszorgbeoefenaars in dat verband
- Opvolging van de Europese actualiteit in het bijzonder met betrekking tot de richtlijn betreffende de beroepskwalificaties
- Goedkeuring van de position paper die werd geschreven in samenwerking met FEDCAR - Federation of European Dental Competent Authorities and Regulator - inzake de mobiliteit van de gezondheidszorgbeoefenaars en de kwaliteit van de zorg voor de patiënten
- Gedachtewisseling met betrekking tot de deontologische Code van elk lid en van de eigendom van apotheken binnen elk lid

C. Conférence Internationale des Ordres de Pharmaciens Francophones (CIOPF)

De CIOPF wil "een belangrijke plaats voor uitwisselingen en debatten inzake de farmaceutische beroepsuitoefening" zijn in de Franstalige gemeenschap (<http://www.ciopf.org/>).

1 algemene vergadering in 2021 (online)

Tijdens deze algemene vergadering werd de voorzitter van de Franstalige sectie van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers, C. De Vriese, tot ondervoorzitter benoemd van CIOPF.

Afgevaardigden van de Nationale Raad:

1 voorzitter, 1 directeur

Voornaamste elementen voor 2021:

Hervatting van de bestaande werkgroepen die stil lagen wegens de pandemie

D. Frans-Belgische Observatorium van Gezondheid (OFBS)

OFBS is een organisatie die de ontwikkeling van grensoverschrijdende zorgverlening en van een Frans-Belgische medische samenwerking tot doel heeft (<https://www.ofbs.org/>).

2 algemene vergaderingen in 2021 (online); 1 grensoverschrijdend forum (combinatie face-to-face en online)

Afgevaardigde van de Nationale Raad:

1 directeur

Voornaamste elementen voor 2021:

- Richtlijn over grensoverschrijdende zorgverlening
- Openbare raadpleging inzake de Europese ruimte voor gezondheidsgegevens
- Project Be-solutions met betrekking tot grensoverschrijdende mobiliteit van gezondheidsbeoefenaars
- Werkgroep Corona: opzoeken van informatie over de in verschillende ziekenhuizen die aan de grens liggen toegepaste maatregelen
- Mobiliteit van studenten in de gezondheidszorg tijdens hun opleiding, grensoverschrijdende beroepsopleiding, vereenvoudigde procedures voor gezondheidsbeoefenaars op grensoverschrijdend niveau

IV. Contacten met externe partners

De Nationale Raad van de Orde der Apothekers onderhoudt **regelmatige contacten met verschillende externe nationale, alsook buitenlandse partners**. De thema's die tijdens deze vergaderingen worden behandeld, zijn vaak gelinkt met de actualiteit in de apothekerssector. Zie een synthetisch overzicht ervan in de volgende tabel. Ondanks de sanitaire actualiteit werd de activiteit van de Nationale Raad op dit vlak behouden dankzij tools die vergaderingen op afstand toelaten.

Tabel 2. Vergaderingen van vertegenwoordigers van de Nationale Raad met externe partners in 2021

Gespreks-partner(s)	Vertegenwoordiger(s) Nationale Raad	Thema's	Datum
Uniweb	2 Directeurs 2 Juristen	Publicatie tuchtbeslissingen	06/01/2021 (op afstand)
Elegio	2 Directeurs	Elektronische verkiezingen	14/01/2021 (op afstand)
Vertegenwoordigers arts in nood	2 Directeurs 1 Voorzitter	Deelname aan het platform arts in nood	14/01/2021 (op afstand)
Federatie Vrije Beroepen	1 Voorzitter 1 Directeur 1 Juriste	Overleg	15/01/2021 (op afstand)
Elegio	2 Directeurs	Elektronische verkiezingen	29/01/2021 (op afstand)
Uniweb	2 Directeurs Verantwoordelijke boekhouding	Module lidgelden	01/02/2021 (op afstand)
Kantoor Cambier	1 Directeur 1 Juriste	Opvolgingsvergadering	03/02/2021 (op afstand)
Uniweb	2 Directeurs 2 Juristen	Stand van zaken PRM	11/02/2021 (op afstand)
Partena	2 Directeurs	Aanpassing arbeidscontracten	16/02/2021 (op afstand)
Partena	2 Directeurs	Overleg CAO 149	23/02/2021 (op afstand)
Elegio	2 Directeurs	Elektronische verkiezingen	24/02/2021 (op afstand)
FAGG	1 Voorzitter 2 Directeurs 1 Juriste	Initiatief type Take Care	24/02/2021 (op afstand)
Vertegenwoordigers arts in nood	2 Directeurs 1 Voorzitter	Deelname aan het platform arts in nood	04/03/2021 (op afstand)
Elegio en Itsme	2 Directeurs	Elektronische verkiezingen	08/03/2021 (op afstand)
Mevr. Veris	1 Directeur 1 Voorzitter	Kanaal Z – presentatie van Z-healthcare	15/04/2021 (op afstand)

Uniweb	2 Directeurs Verantwoordelijke boekhouding	Feedback module lidgelden	11/03/2021 (op afstand)
RIZIV	2 Directeurs 1 Voorzitter	Deelnameproject aan het platform arts in nood	01/04/2021 (op afstand)
Vertegenwoordigers arts in nood	2 Directeurs 1 Voorzitter	Deelname aan het platform arts in nood	15/04/2021 (op afstand)
FAGG	2 Voorzitters 2 Directeurs 2 Juristen	FAGG-Orde overlegvergadering	02/06/2021 (op afstand)
Uniweb	2 Directeurs 2 Juristen	Stand van zaken PRM	03/06/2021 en 01/07/2021 (op afstand)
SSPF	1 Voorzitter 2 Directeurs	Overleg deelname Kanaal Z	28/07/2021
UniWeb	2 Directeurs 1 Juriste	Demonstratie lidkaart	29/07/2021
Uniweb	2 Directeurs 1 Juriste	Lidkaart	05/08/2021 (op afstand)
Overstroomde apotheken (regio Luik)	1 Lid van de Provinciale Raad 1 Lid van de Nationale Raad 1 Directeur	Bezoek aan overstroomde gebieden	05/08/2021 en 09/08/2021
Uniweb	2 Directeurs 1 Juriste	Lidkaart	30/08/2021 (op afstand)
FAGG	2 Voorzitters 2 Directeurs 2 Juristen	FAGG-Orde overlegvergadering	01/09/2021 (op afstand)
Elegio	2 Directeurs	Elektronische verkiezingen	02/09/2021 (op afstand)
Vertegenwoordigers Provinciale Raden en Elegio	2 Directeurs	Opleiding elektronische verkiezingen	08/09/2021 (mixe)
Platform Ordes en Instituten	1 Voorzitter 1 Directeur 1 Juriste	Overleg	08/09/2021 (op afstand)
Uniweb	2 Directeurs Verantwoordelijke boekhouding	Opvolging module lidgelden	15/09/2021 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Analyse website Orde	16/09/2021
Overstroomde apotheken (regio Luik)	1 Voorzitter 1 Lid van de Nationale Raad 1 Directeur	Bezoek aan overstroomde gebieden	19/09/2021
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Analyse website Orde	22/09/2021
DPO Audrey Van Scharen	1 Directeur 1 Juriste	Discussies evoluties binnen de Orde	24/09/2021 (op afstand)

Kabinet Volksgezondheid	2 Directeurs 2 Juristen 1 Voorzitter	Kabinet-Orde overlegvergadering	01/10/2021 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Website en lidkaart	13/10/2021 (op afstand)
Federatie Vrije Beroepen	1 Voorzitter 1 Directeur	Dag van het vrije beroep	14/10/2021
Elegio	2 Directeurs	Debriefing elektronische verkiezingen	18/10/2021
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Website	20/10/2021
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Website	04/11/2021 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Website	10/11/2021 (op afstand)
Platform Ordes en Instituten	1 Voorzitter 1 Directeur	Studienamiddag over het beroepsgeheim	16/11/2021
Vertegenwoordigers arts in nood	2 Directeurs 1 Voorzitter	Deelname aan het platform arts in nood	18/11/2021
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen 2 Administratieve Secretaressen	Verzending nieuwsbrieven	24/11/2021 (op afstand)
Axxon	1 Directeur	Overleg deontologisch orgaan	30/11/2021 (op afstand)
FAGG	2 Voorzitters 2 Directeurs 2 Juristen	FAGG-Orde overlegvergadering	01/12/2021 (op afstand)
APB	2 Voorzitters 2 Directeurs 2 Juristen	APB-Orde overlegvergadering	01/12/2021 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Website	02/12/2021 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 1 Juriste	Website	08/12/2021 (op afstand)
Platform Ordes en Instituten	1 Voorzitter 1 Directeur	Overleg	13/12/2021 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs	Website	15/12/2021 (op afstand)
UniWeb	2 Directeurs 2 Juristen	Website	22/12/2021 (op afstand)
Single Digital Gateway	1 Voorzitter	Informatieve vergadering	22/12/2021

V. Activiteiten bij de universiteiten

Aangezien in België niemand de artsnijbereidkunde mag uitoefenen zonder ingeschreven te zijn bij de Orde der Apothekers lijkt het belangrijk dat de farmacistudenten de Orde ontmoeten en haar leren kennen voor ze in het actieve leven stappen.

Deontologische sessies worden dus elk jaar georganiseerd door de universiteiten voor de laatstejaarsstudenten. Vertegenwoordigers van de Orde leiden deze sessies. De vorm ervan varieert van universiteit tot universiteit.

In de Nederlandstalige universiteiten verzorgen de Nederlandstalige voorzitter en directeur van de Nationale Raad, één of meerdere lid(leden) van de bevoegde Provinciale Raad en de juridische dienst een voormiddag of namiddag tijdens dewelke de Orde, het tuchtrecht en de tuchtprocedure, maar ook aanbevelingen betreffende de arbeidsovereenkomst worden voorgesteld. Nadien volgt een interactief debat met de studenten om deontologische casussen op te lossen.

- VUB : 03/12/2021 (online)
- KULeuven : 12/02/2021
- UGent : 20/04/2021 (online)
- UAntwerpen : 26/11/2021

In de Franstalige universiteiten stelt de Franstalige directeur samen met een vertegenwoordiger van de juridische dienst de Orde voor, het tuchtrecht en de tuchtprocedure. Concrete casussen die de deontologische principes illustreren worden voorgesteld door de directeur tijdens een tweede sessie. De universiteiten van Bergen en Namen zullen hun eerste studenten diplomeren in 2022, de Orde heeft er dan ook deontologische sessies georganiseerd.

- ULiège : 13/01/2021
- UCL : 16/04/2021 (online) en 08/10/2021
- ULB : 04/10/2021 en 11/10/2021
- UMons : 12/10/2021
- UNamur : 27/10/2021 en 24/11/2021

Sinds het academisch jaar 2019-2020 organiseert de farmaceutische afdeling van de universiteit van Luik een certificaat in officinaal beheer. Een directeur en een juriste van de Orde namen daaraan deel. Zij geven 2 sessies van 3 uur waarin zij het thema behandelen van deontologie toegepast op communicatie. Deze sessies zijn digitaal doorgegaan op 15/05/2021 en 18/05/2021.

De Nederlandstalige universiteiten hebben geen enkele proclamatieplechtigheid georganiseerd omwille van de door de regering strikt opgelegde coronamaatregelen.

De Franstalige universiteiten hebben de studenten proclamatie georganiseerd mits preventieve maatregelen tegen de verspreiding van Covid-19.

- ULiège : 28/10/2021
- UCL : 16/09/2021
- ULB : 09/10/2021 (proclamatie op de Grote Markt van Brussel)

DEEL 2. TUCHTACTIVITEIT

Na een vertraging in 2020 wegens de sanitaire crisis, hebben de Provinciale Raden, de Raad van Beroep en de Conseil d'appel, zijnde de instellingen die de gerechtelijke tuchtmacht uitoefenen binnen de Orde, hun tuchtactiviteit hervat op een niveau dat nooit eerder werd bereikt sinds 2005.

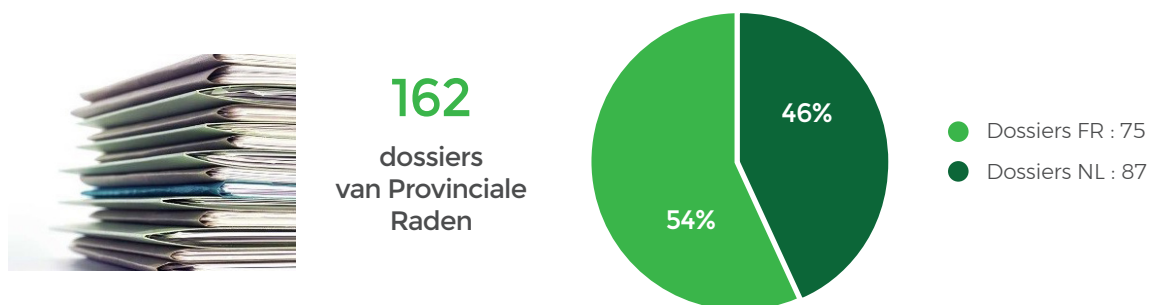
In 2021, zoals aangetoond door de statistieken hierna, kan inderdaad een record in het aantal dossiers die bij de Provinciale Raden werden ingediend vastgesteld worden.

De mandatarissen van de Orde hebben dus niet minder dan 162 nieuwe dossiers moeten behandelen. Deze hoge stijging wordt waarschijnlijk verklaard door de noodzaak om de achterstand van 2020 wegens de strikte lock-down periodes, in te halen.

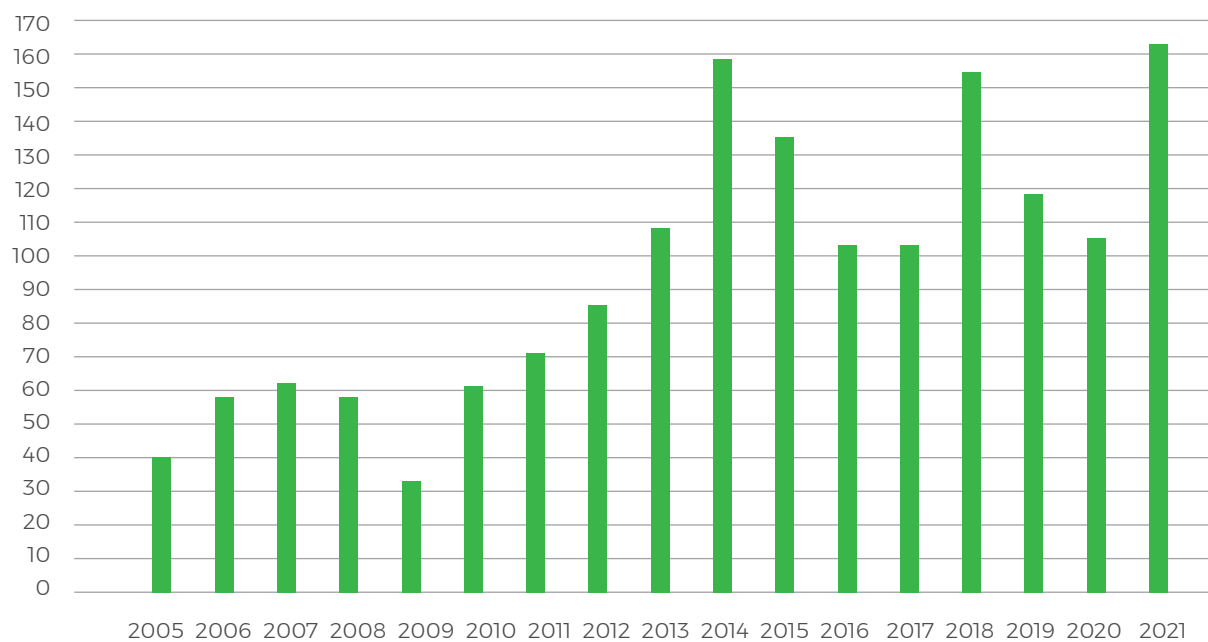
Ander record voor 2021, dat de reeds in de voorgaande jaren waargenomen tendens bevestigt en versterkt: in bijna drie kwart van de gevallen hebben de dossiers geleid tot een seponering, een buitenvervolginstelling of een vrijspraak. In geval van vervolging werden meestal "mineure" sancties (waarschuwingen of berispingen) uitgesproken.

Het aantal beroepen tegen tuchtbeslissingen in eerste aanleg is daarentegen sterk gedaald in vergelijking met 2020 (van 32 tot 11 in 2021). Ook werden twee voorzieningen in cassatie ingediend tegen tuchtbeslissingen in beroep.

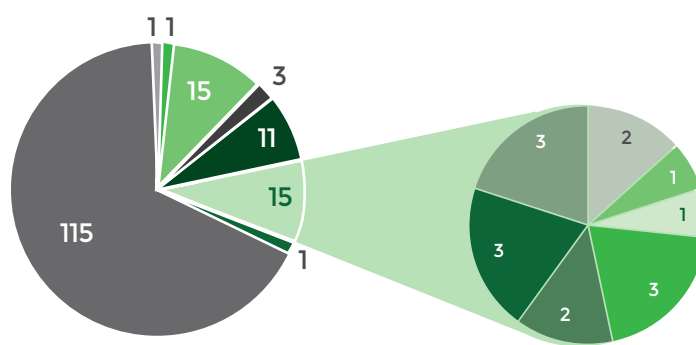
Figuur 1. Verdeling van tuchtdossiers van Provinciale Raden per taal in 2021

Figuur 2. Evolutie van het aantal tuchtdossiers van Provinciale Raden tussen 2005 en 2021

Figuu 3. Soort beslissingen genomen door de Provinciale Raden in 2021

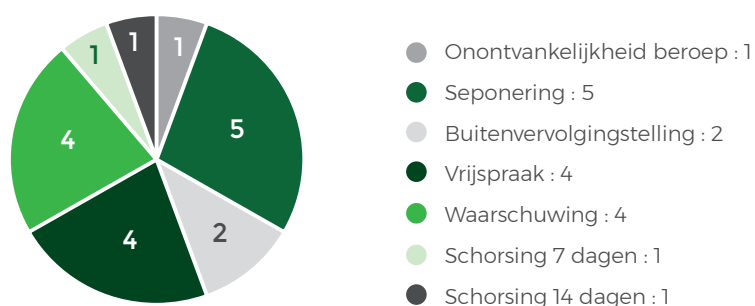
- Onontvankelijkheid tuchtprocedure : 1
- Seposering : 115
- Buitenvervolginstelling : 1
- Vrijspraak : 1
- Waarschuwing: 15
- Censuur : 3
- Berisping : 11

- Schorsing 1 dag : 3
- Schorsing 2 dagen : 2
- Schorsing 3 dagen : 3
- Schorsing 7 dagen / 1 week : 3
- Schorsing 15 dagen / 2 weken : 2
- Schorsing 1 maand : 1
- Schorsing 2 jaren : 1

Aantal nieuwe procedures in hoger beroep: 11

- Geïnitieerd door de Nationale Raad: 7
- Beslissingen van de Raad van Beroep/Beslissingen van de Conseil d'appel: 10 / 8
- Lopende bij de Raad van Beroep/Lopende bij de Conseil d'appel: 4 / 6

Figuur 4. Soort beslissingen genomen door de Raad van Beroep en de Conseil d'appel in 2021**CASSATIEPROCEDURES****Aantal arresten uitgesproken door het Hof van Cassatie in 2021:**

- Na beslissing van de Raad van Beroep: 0
- Na beslissing van de Conseil d'appel: 0

Aantal cassatieberoepen ingediend in 2021:

- Tegen beslissing van de Raad van Beroep: 2
- Tegen beslissing van de Conseil d'appel: 0

Aantal lopende cassatieprocedures in 2021:

- Tegen beslissing van de Raad van Beroep: 0
- Tegen beslissing van de Conseil d'appel: 0

DEEL 3. ADMINISTRATIEVE DIRECTEURS

De administratieve directeurs, één voor elke sectie, hebben het volledige beheer van de Orde der Apothekers als onderneming tot taak. Dit deel geeft hiervan een overzicht.

• Administratief beheer

- Opvolging van de verslagen van de Provinciale Raden, van de tuchtbeslissingen en van de tuchtrechtelijke sancties
- Opvolging van de beslissingen van de Raad van Beroep en van de Conseil d'Appel
- Opvolging van de voorzieningen in Cassatie
- Supervisie en beheer van het administratief werk van de Provinciale Raden
- Beheer van de huurcontracten van de lokalen en van de verzekeringen
- Onderhandelingen met leveranciers
- Opvolging van de benoeming van de magistraten voor de verschillende Raden
- Opvolging van projecten (misbruik geneesmiddelen, emotionele ondersteuning van de apothekers...)
- ...

• Beheer van het materiaal

• Financieel beheer samen met de dienst boekhouding

• Beheer van het personeel

2021 was qua personeelsbeheer een rustiger jaar dan 2020 ook rekening houdende met de sanitaire voorschriften in de loop van het jaar.

Om zich af te stemmen op de evoluerende arbeidsmarkt, werd een bijvoegsel bij de arbeidsovereenkomst afgesloten met alle werknemers. Concreet zullen de personeelsleden van de Orde telewerk uitvoeren op een regelmatige basis en niet occasioneel overeenkomstig CAO 85 inzake telewerk.

Tijdens dit jaar 2021, namen we afscheid van de secretaresse van de Provinciale Raden van Frans-talig Brabant en Namen, na 13 jaar trouwe dienst, wegens pensioen. Een nieuwe secretaresse werd aangeworven voor deze twee Raden.

De secretaresse van Henegouwen heeft ons ook verlaten en werd vervangen door een nieuw personeelslid.

• Gebouwen

Er werden geen enkele grote werken uitgevoerd.

• Communicatie met de voorzitters en/of administratieve secretaresses van de Provinciale Raden

- Bezoek bij de Provinciale Raad van Henegouwen: 2 (verandering secretaresse)

De jaarlijkse bezoeken bij de andere secretariaten werden uitgesteld omwille van de geldende maatregelen wegens het hoge aantal Coronabesmettingen.

Richtlijnen om op veilige manier zittingen te laten doorgaan en mensen te ontvangen werden via email gecommuniceerd.

2021 :

verkiezingsjaar

binnen de Orde

• Verkiezingen van de leden van de raden

Een transparante planning werd samen met onze IT-partner voor de verkiezingen uitgewerkt (zie hieronder).

Voor de derde maal werden de verkiezingen elektronisch georganiseerd. Dit vereiste heel wat configuratie-, planning- en organisatiefasen, in samenwerking met IT-partners. De voorbereidingen werden gevoerd door de Nederlandstalige administratieve directeur met ondersteuning van de juridische dienst.

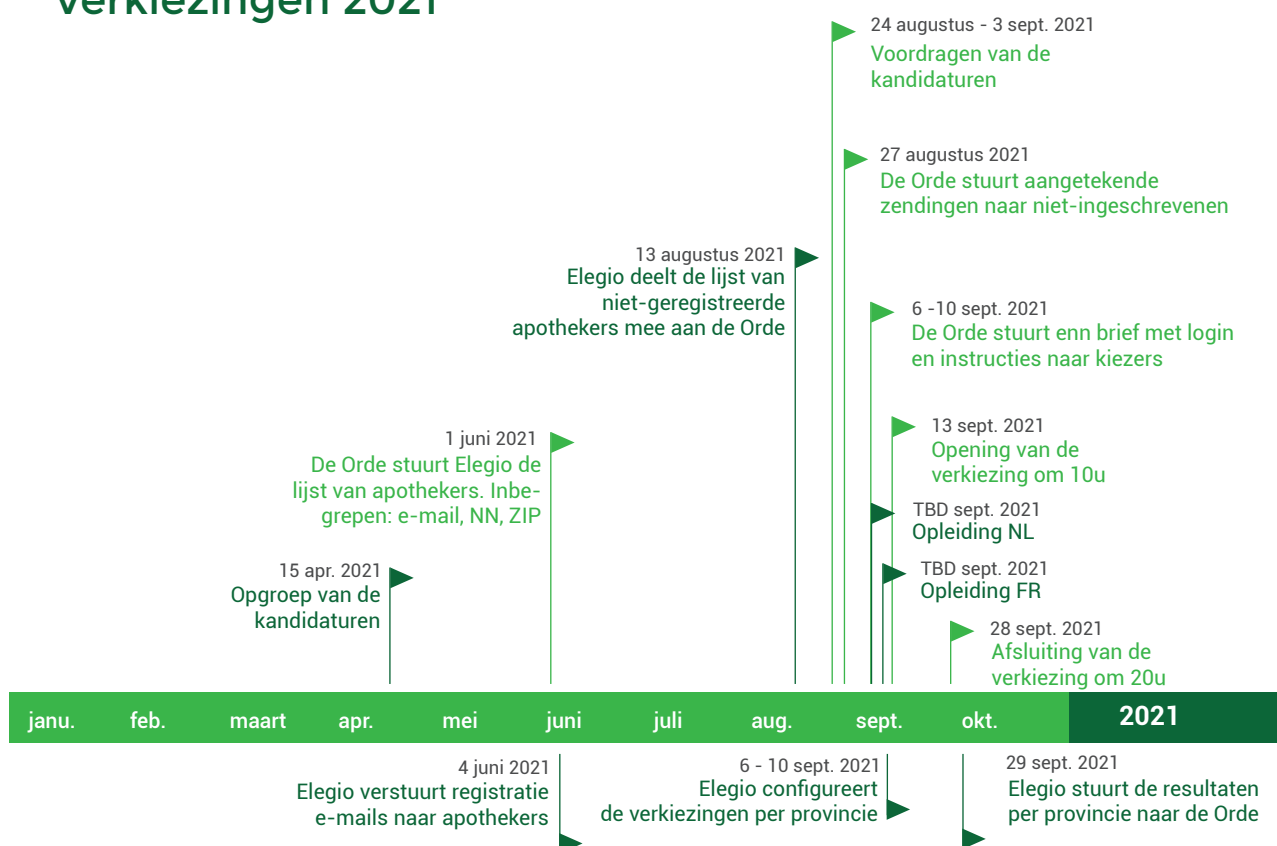
De resultaten liggen ter inzage op het secretariaat van de Provinciale Raden. Vanaf 3 december werden de plaatsen binnen de Provinciale Raden ingenomen door de nieuw verkozen leden. Opleidingen voor voorzitters, secretarissen en magistrat assessoren werden voorzien in 2022.

• Beheer van de informatica

Na het online opslaan van de geanonimiseerde beslissingen van de disciplinaire organen, werd de nieuwe beheerssoftware (PRM) op 1 januari 2021 gelanceerd. Onze nieuwe IT-partner Uniweb implementeerde ook nieuwe modules zoals een module bijdrage en lidkaart (voor 2022).

Uniweb werd ook gevraagd de website van de Orde te hernieuwen, zodat onze leden apothekers een beter inzicht zouden hebben in de opdracht van de Orde en haar verschillende activiteiten en adviezen. De eerste stappen van het ontwikkelingsproces werden gezet tijdens het laatste trimester van 2021 voor een lancering van de nieuwe website eind 1ste semester 2022.

Planning verkiezingen 2021

DEEL 4. JURIDISCHE DIENST

De juridische dienst van de Nationale Raad van de Orde der Apothekers is samengesteld uit twee juristen die elk parttime werken en de titel van bedrijfsjurist dragen. Zijn activiteit bestrijkt een breed scala missies. Een overzicht daarvan wordt hieronder gegeven.

• Beheer van de tuchtgeschillen

Analyse en samenvatting (met sleutelwoorden) van alle uitgesproken beslissingen, advies over de opportuniteit van een beroep, opvolging van de eventuele procedures, beheer van de contacten tussen alle betrokken partijen, anonimisering van de beslissingen en publicatie ervan op de website van de Orde.

• Beheer van de geschillen van gemeen recht

Analyse van de procedurehandelingen, communicatie en samenwerking met de advocaten, informatie van de leden van de Nationale Raad, bijwonen van de zittingen...

In 2021 is de procedure tegen de Orde die bij de Belgische Mededingingsautoriteit (BMA) door de groep MediCare-Market werd gestart, tot een einde gekomen. In 2020 had het Marktenhof geoordeeld dat de Orde effectief een inbreuk op het mededingingsrecht had begaan maar zij heeft de BMA gevraagd om het bedrag van de boete dat zij illegaal te hoog achtte, te herzien. Dat heeft de BMA gedaan in een beslissing van 26 maart 2021.

• Redactie van communicaties en interne nota's

In 2021 heeft de juridische dienst deelgenomen aan de inspanning om de leden apothekers te informeren door de nieuwe regelgevingen die zeer regelmatig werden aangenomen om nieuwe taken aan de apothekers toe te vertrouwen, op te volgen en door verschillende communicaties daarover te schrijven (zie de [Tabel 1](#) hierboven).

De juridische dienst is bovendien de leden van de Nationale Raad blijven informeren tijdens de zittingen van het Bureau en de Raad door middel van interne nota's over verschillende actuele onderwerpen.

• Deelneming aan vergaderingen met externe gesprekpartners

• Tussenkomsten als spreker

Deontologische sessies aan de universiteiten van Antwerpen, Brussel/Bruxelles, Gent, Leuven, Liège, Louvain, Bergen, Namen en cursus in het kader van het universitaire certificaat in apotheekmanagement van de Universiteit van Luik (zie [Deel I](#), punt [V](#)).

• Juridische waak en permanente vorming

Tabel 3. Colloquia en seminars waaraan de juridische dienst heeft deelgenomen in 2021

Organisator(en)	Titel	Datum
IBJ	Vervolgopleiding deontologie bedrijfsjurist	22/02/2021
IBJ/IJE + VBO/FEB	Less uncertainty in your international contracts	15/03/2021
IBJ/IJE - Practice Group Health	L'utilisation des données privées et de santé dans le cadre de la pandémie	29/03/2021
IBJ/IJE + Crowell & Moring	Liability of directors and management	27/04/2021
IBJ/IJE + Crowell & Moring	Cybersecurity	20/05/2021
IBJ/IJE - Practice Group Health	Intellectual property in the current healthcare landscape: importance, influences, compulsory licences for covid-19 vaccines (and relating regulatory thoughts)	07/06/2021
IBJ/IJE + Stibbe	Bemiddeling als vorm van geschillenbeslechting	08/06/2021
IBJ/IJE + Monard Law	Actualia GDPR	11/10/2021
IBJ/IJE + Wolters Kluwer	Challenges and opportunities for Legal Counsels	06/12/2021

• Antwoord op juridische vragen

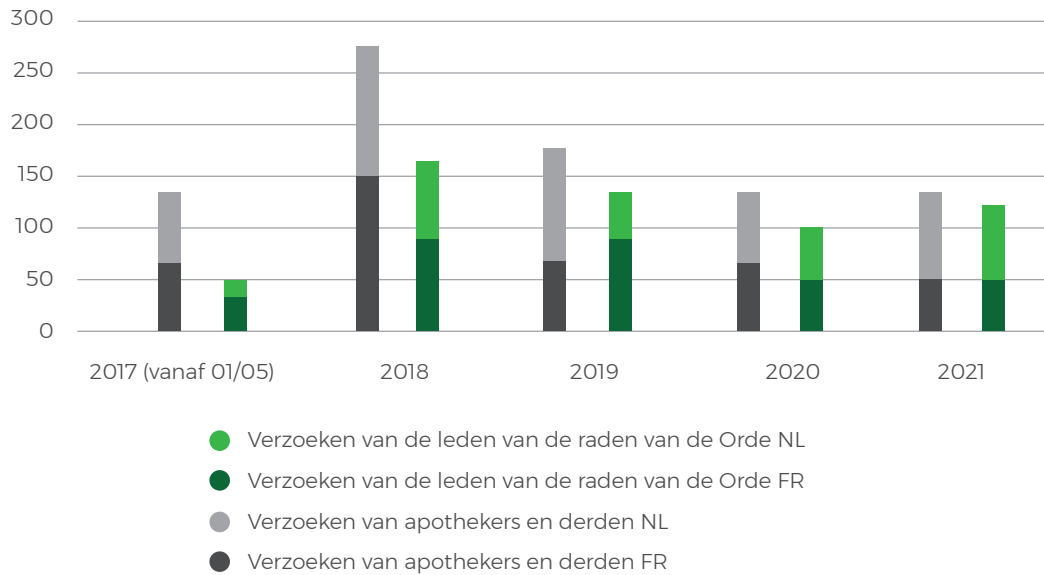
Sinds 1 mei 2017, houdt de juridische dienst, met het doel om de aard, de oorsprong en recurrentie van juridische vragen te objectiveren, hiervan een repertorium bij. Deze vragen gaan enerzijds uit van de leden van de verschillende raden van de Orde of hun personeel en hebben meestal betrekking op technische aspecten betreffende de reglementering van het beroep van apotheker, de deontologie en het verloop van de tuchtprocedure. Ze gaan anderzijds uit van personen buiten de Orde, voornamelijk van apothekers, maar ook van andere derden.

In 2020 is het globale volume van de aan de juridische dienst gestelde vragen op hetzelfde niveau gebleven als in 2020, met een daling van ongeveer 20 % in vergelijking met 2019 (zie [Figuur 5](#)).

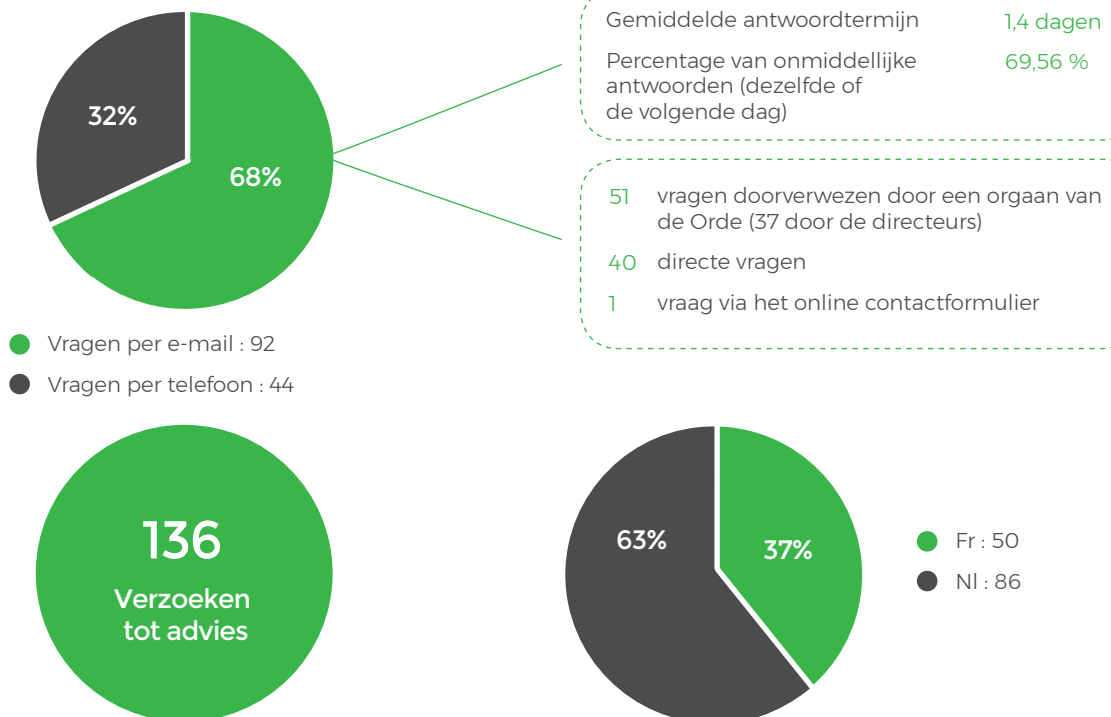
Betreffende de verzoeken van de apothekers en derden, kunnen enkele tendensen geobserveerd worden in [Figuren 6 en 7](#), alsook in [Tabel 4](#):

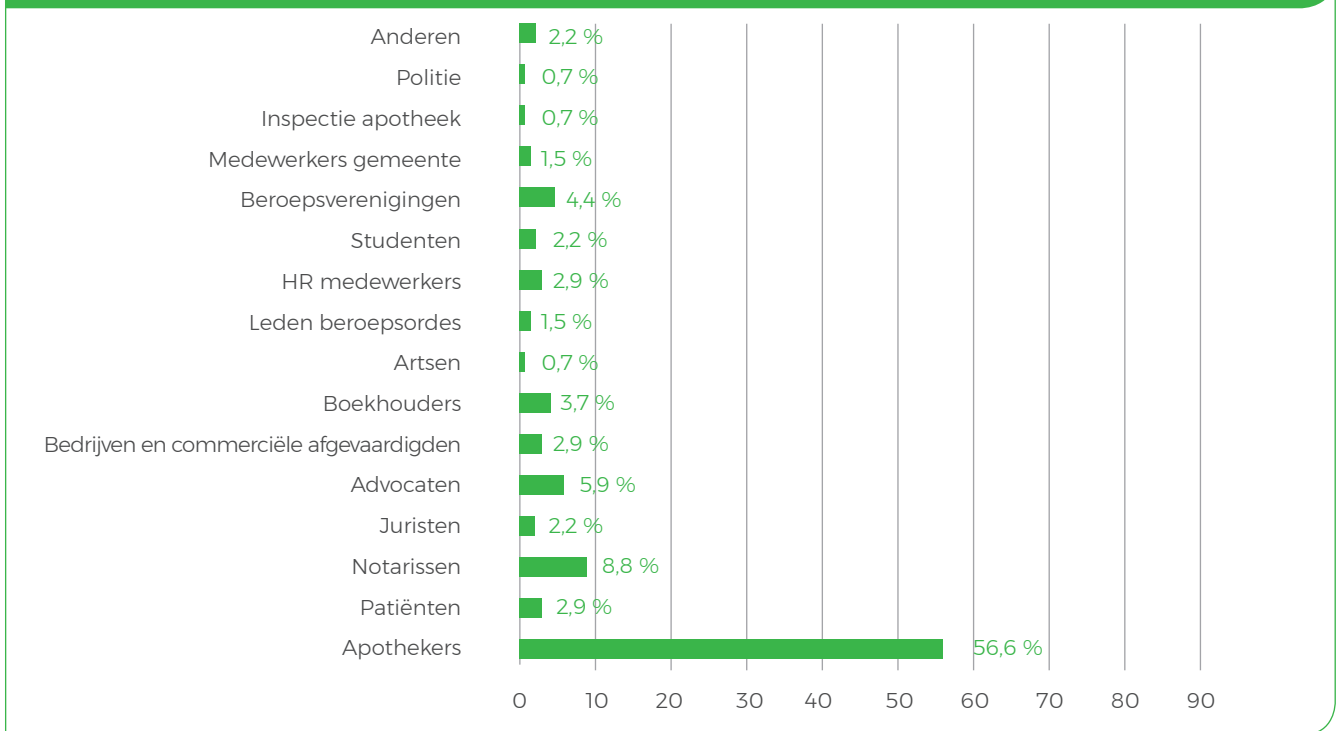
- Zoals in 2020, in tegenstelling tot vorige jaren, werden in 2021 vooral mails gebruikt om een vraag te stellen (68 %);
- De gemiddelde antwoordtermijn was heel snel, met een gemiddelde termijn van 1,4 dag (tegen 4,1 dagen in 2020 en 2,6 dagen in 2019), en het percentage van onmiddellijke antwoorden (dezelfde dag of de volgende dag) werd nog verbeterd met 69,56 % (tegen 63,1 % in 2020);
- Zonder verrassing blijven de apothekers de bevoorrechte gesprekspartners (56,6 %), gevolgd door de juridische beroepen (advocaten, notarissen, juristen = 16,9 %). De patiënten vertegenwoordigen daarentegen slechts 2,9 % van de verzoeken;
- De thematieken die traditioneel veel worden behandeld blijven dezelfde als vorige jaren: publiciteit en commerciële praktijken (14 %), vennootschapsrecht (13,2 %), in de apotheek verkochte producten (11 %). Er werd ook beroep gedaan op de juridische dienst betreffende nieuwe thematieken, soms gelinkt met de actualiteit (ziekenhuisapotheek, onwettige uitoefening van de geneeskunde, nieuwe taken van de apotheker...).

Figuur 5. Aantal aan de juridische dienst gestelde vragen per gesprekspartner, per taal en per jaar

Figuur 6. Taal van de vragen van apothekers en derden, gebruikte middelen om deze te formuleren en antwoordtermijn in 2021

Figuur 7. Beroep of hoedanigheid van de gesprekspartners buiten de Orde in 2021

Tabel 4. Overzicht van de thema's van de vragen gesteld door apothekers en derden tussen 1 januari en 31 december 2021

Thema's	Aantal vragen	%
PUBLICITEIT EN COMMERCIELE PRAKTIJEN: <ul style="list-style-type: none"> Vragen in verband met de overeenstemming van een bepaalde praktijk met de deontologische regels van toepassing op deze materie (organisatie van een wedstrijd op Facebook, sponsoring van een voetbalteam, deelneming aan een eindejaarsactie van de gemeente met een lottrekking...). Welke verspreidingsmiddelen zijn aanvaardbaar? Betalende reclame op sociale media, schermen in het uitstalraam, stoepbord vóór de apotheek, nationale publieke televisie... ? ... 	19	14,0 %
VENNOOTSCHAPSRECHT: <ul style="list-style-type: none"> Noodzaak om de oprichtingsakte, de statuten en alle wijzigingen van apothekersvennootschappen te laten goedkeuren door de Orde? Welk type activiteiten kunnen samengebracht worden in een apothekersvennootschap? Wie bepaalt de waarde van een apotheek in geval van vereffening? ... 	18	13,2 %
IN DE APOTHEEK VERKOCHTE PRODUCTEN EN VERLEENDE DIENSTEN: <ul style="list-style-type: none"> Modaliteiten van de aflevering van geneesmiddelen: welke regels zijn van toepassing op thuislevering? Vragen aangaande het voorschrift: quid uitvoering voorschrift van een geschorste arts of een buitenlands voorschrift? Mogelijkheid om een specifiek product in een apotheek te verkopen? Toepasselijke wetgeving? Classificatie? Mogelijkheid om producten aan klanten af te geven als afhaalpunt? ... 	15	11,0 %
LOKALISATIE EN INRICHTING VAN DE OFFICINA; KENTEKEN: <ul style="list-style-type: none"> Mogelijkheid om automaten of afhaalokketten te gebruiken? Welke regels zijn van toepassing op kentekens? Mogelijkheid van activiteiten van externe personen in de apotheek? 	11	8,1 %
BEROEPSGEHEIM VAN DE APOTHEKER EN BESCHERMING VAN PERSOONSGEGEVENS: <ul style="list-style-type: none"> Mogelijkheid voor de apotheker om gegevens te communiceren aan de politie, aan de familie van een overleden patiënt, aan de belastingdienst, aan de bewindvoerder van de persoon, aan een onderzoeksrechter? Raadpleging van het farmaceutisch dossier van een patiënt zonder toestemming. Mogelijkheid om de gegevens van het farmaceutisch dossier te gebruiken in geval van misbruik van geneesmiddelen? 	9	6,6 %
ARBEIDSRECHT: Dragen van de hoofddoek in de officina, problemen in de relatie titularis-werkgever, vraag aangaande het tijdscrediet, vraag aangaande de vervanging van een zwangere apotheker-titularis...	9	6,6 %
LIJST VAN DE ORDE: <ul style="list-style-type: none"> Wie moet zich bij de Orde inschrijven? Experten in vaccinatiecentra, apotheker die een vennootschap die officina's uitbaat beheert, industrie apothekers, gediplomeerden die blijven studeren maar werken als studenten...? 	8	5,9 %

TUCHTRECHT EN TUCHTPROCEDURE: Onttrekking, procedure in geval van klacht tegen een lid van de Provinciale Raad, plaats van de klager, gevolgen van de sancties en duur ervan ...	7	5,1 %
OPENINGSUREN EN WACHTDIENST: Opening buiten de uren voor de Covid-testing, verantwoordelijkheid van de titularis voor de wachten in geval van ongeschiktheid, vrijstelling van de wacht...	6	4,4 %
TITEL VAN APOTHEKER: Onverenigbaarheden, mogelijke functies voor een apotheker in een ziekenhuis.	5	3,7 %
ZIEKENHUISAPOTHEKER: Regels van toepassing op ziekenhuisapotheken en op het titulariaat ervan, substitutie.	4	2,9 %
COLLUSIE: Apotheek in hetzelfde gebouw als een artspraktijk, collusie tussen een apotheker en een OCMW.	3	2,2 %
ONWETTIGE UITOEFENING VAN DE GENEESKUNDE: Uitvoering van opsporingstests of van verschillende metingen in officina.	3	2,2 %
CORONAVIRUS: Uitvoering van Covid-tests door de apotheker buiten de apotheek, regels van toepassing op gepensioneerde apothekers die werkzaam zijn in vaccinatiecentra, continuïteit van de zorg als de apotheker besmet is door Covid.	3	2,2 %
ONLINE-APOTHEKEN: Verplichte vermeldingen op de website van een apotheek, naam van de URL.	2	1,5 %
RECHTEN VAN DE PATIËNT: Raadpleging van het dossier van een overleden patiënte door een andere apotheker in het kader van een geschil bij de gewone rechtbanken.	1	0,7 %
VESTIGING, OVERBRENGING, SLUITING VAN OFFICINA'S: Welke regels zijn van toepassing?	1	0,7 %
ANDERE (1 vraag per thema): Vrijstellingsmodaliteiten van een assisenjury, kwaliteit van de vergunninghouder voor de uitbating van een apotheek, controle van de arbeidsovereenkomst, aanwezigheid van de apotheker in de apotheek...	12	8,1 %
TOTAAL	137	100 %

SLOTWOORD

De gezondheids crisis van 2020 gelinkt aan de pandemie ten gevolge van het coronavirus bleef voortduren in 2021. De Orde der Apothekers heeft zich, zoals alle andere instellingen, moeten aanpassen aan de evolutie van de sanitaire voorschriften.

Bezorgd om de gezondheid van haar leden en bewust van de moeilijkheden die zij tegenkomen, heeft de Orde contact opgenomen met het platform "Artsen in nood" opdat apothekers met nood aan emotionele ondersteuning hun hulp ook zouden mogen gebruiken.

2021 heeft een andere dramatische episode meegemaakt, met name de overstromingen in juli die ons land hebben getroffen. Vele confraters leden ernstige schade. Een delegatie van de Provinciale Raad en van de Nationale Raad bezocht tweemaal de overstroomde gebieden om de situatie te polsen en hulp en ondersteuning te verschaffen. De Orde nam ook deel aan het steunfonds samen met APB en beroepsverenigingen.

2021 ging ook gepaard met verkiezingen bij de Orde. Dankzij de toewijding van onze leden werd het opzoeken van kandidaten succesvol afgerond. **Wij houden eraan hen hiervoor te bedanken.**

De Orde heeft ook kunnen rekenen op al haar medewerkers, die blij hebben gegeven van overgave en verbeeldingskracht om ervoor te zorgen dat onze instelling normaal kon blijven functioneren en haar taak van openbare dienstverlening blijven vervullen. **De Nationale Raad wenst hen hiervoor bijzonder te danken.**

Wij hopen dat dit verslag u een duidelijk en transparant overzicht heeft kunnen geven van alle taken waarvoor de Orde verantwoordelijk is.

OVER DE ORDE DER APOTHEKERS

De **Orde der Apothekers** werd opgericht in 1949, onder andere om de commercialisering van het beroep tegen te gaan.

De Orde wordt nu voornamelijk geregeld door het Koninklijk Besluit nr. 80 van 10 november 1967 betreffende de Orde der Apothekers (hieronder "K.B. nr. 80") en door het Koninklijk Besluit van 29 mei 1970 tot regeling van de organisatie en de werking der raden van de Orde der Apothekers (hieronder "K.B. van 29 mei 1970"); deze wijken niet af van de doelstellingen van de wetgever van 1949. De Orde is een **publiekrechtelijke instelling** die rechtspersoonlijkheid geniet (K.B. nr. 80, art. 1). Haar juridische bevoegdheid wordt beperkt tot de realisatie van haar doel.

Geen enkele bepaling van bovenvermelde Koninklijke besluiten verwoordt op een duidelijke en volledige manier het doel van de Orde. Het is de gecombineerde lezing van verschillende bepalingen en van de Parlementaire stukken, alsook de analyse van de bevoegdheden van de organen van de Orde die toelaten het doel te begrijpen dat de wetgever haar heeft toegekend. De Orde der Apothekers wordt dus bekleed met een **opdracht van algemeen/publiek belang ter bescherming van de volksgezondheid**: ze schept de maatschappelijke en morele voorwaarden die noodzakelijk zijn voor het vertrouwen van de patiënt en van de maatschappij tegenover het beroep van apotheker.

Om deze opdracht te vervullen moet elke persoon die het wettelijk diploma van apotheker bezit en de artseneerbekendkunde wettelijk in België wenst uit te oefenen noodzakelijkerwijze ingeschreven zijn bij de Orde der Apothekers (momenteel zijn meer dan 13 000 apothekers ingeschreven: officina-apothekers, ziekenhuisapothekers, klinisch biologen, industrie-apothekers (niet-verplicht). Ten opzichte van deze personen, beschikt de Orde der Apothekers over een **reglementaire bevoegdheid** (opstellen van een deontologische Code), een **rechterlijke tuchtbevoegdheid** (vervolgen van deontologische inbreuken) en een administratieve bevoegdheid (beslissen over de toelating van de leden en het opmaken van de lijst). Deze bevoegdheden zijn verdeeld tussen de organen van de Orde – Provinciale Raden, Raad van Beroep en Conseil d'appel, Nationale Raad – door de verschillende specifieke taken die aan hen voorbehouden worden.

Naast de organen van de Orde wordt de dagelijkse werking ervan verzekerd door de leden van haar personeel.

De volledige structuur van de Orde wordt voorgesteld in **Figuur 8**.

Figuur 8. De Orde der Apothekers, haar organen en haar personeel

I. De Nationale Raad

De Nationale Raad van de Orde der Apothekers heeft als taak de algemene beginselen en de regels die de **Code van de farmaceutische** plichtenleer vormen, vast te stellen en deze aan te vullen of nader te omschrijven op basis van de rechtspraak van de Provinciale Raden, de Raad van Beroep en de Conseil d'appel, waarvan hij een repertorium bijhoudt (K.B. nr. 80, art. 15, § 1 en § 2, 1°).

Bovendien (K.B. nr. 80, art. 15, § 2),

- Kan de Nationale Raad op eigen initiatief of op aanvraag van de openbare overheid, van openbare instellingen of van beroepsverenigingen van apothekers, **gemotiveerd advies** geven over algemene vragen, over beginselvraagstukken of over regelen van farmaceutische plichtenleer.
- Bepaalt en int hij de **bijdragen**, nodig voor de werking van de Orde.
- Treft hij alle **nodige maatregelen voor de verwezenlijking van het doel van de Orde**, d.w.z. voor de uitvoering van zijn opdracht van algemeen belang ter bescherming van de volksgezondheid.

Krachtens het K.B. nr. 80 (art. 14) omvat de Nationale Raad van de Orde der Apothekers een **afdeling met het Nederlands en een afdeling met het Frans als voertaal**. Hij is samengesteld uit

- **Tien leden apothekers** verkozen voor een termijn van zes jaar door elke Provinciale Raad uit zijn midden of er buiten (voor ieder effectief lid is er een plaatsvervangend lid);
- **Zes leden professoren die de farmaceutische faculteiten** van de Universiteiten te Brussel (VUB en ULB), Luik, Leuven (KULeuven en UCLouvain) en Gent vertegenwoordigen en die voor een termijn van zes jaar door de Koning worden benoemd (voor ieder effectief lid is er een plaatsvervangend lid). De Universiteit van Antwerpen heeft haar farmaceutische faculteit na de aanneming van het K.B. nr. 80 opgericht en wordt daarom uitgenodigd als waarnemer op de Nationale Raad.

Beide afdelingen van de Nationale Raad worden bijgestaan door een **magistraat-assessor**, die wordt ondersteund door een **plaatsvervangende bijzitter**. Beide worden door de Koning benoemd.

Elke afdeling kiest een voorzitter (onder de vertegenwoordigers van de universiteiten), een ondervoorzitter en een secretaris. De **voorzitters, ondervoorzitters en secretarissen** bijgestaan door de assessor vormen samen het **Bureau** (K.B. van 29 mei 1970, art. 15).

De samenstelling van de Nationale Raad wordt opgenomen in **Figuur 9**.

Figuur 9. Samenstelling van de Nationale Raad

Nationale Raad		
	Afdeling FR	Afdeling NL
Voorzitters	Prof. C. De Vriese	Prof. G. Laekeman
Magistraten bijzitters	Dhr. J. Simons (effectief)	
	Dhr. P. Boudolf (plaatsvervangend)	
Vertegenwoordigers universiteiten	Prof. N. Dujardin	Prof. D. Deforce
	Prof. G. Philippe	Prof. E. Tommelein
Ondervoorzitters	Apr. J.-C. Davoine	Apr. R. Verthongen
Secretarissen	Apr. M. Bouillon	Apr. T. Desbuquoit
Leden apothekers	Apr. P. Ramlot	Apr. M.-R. Devlies
	Apr. M. Demarbe	Apr. L. Halet
	Apr. A. Lejeune	Apr. A. Vandeputte
Uitgenodigd	Prof. L. Pieters	

II. De tuchtorganen van de Orde

Binnen de Orde der Apothekers behoort de gerechtelijke tuchtmacht tot de tien Provinciale Raden (in eerste aanleg) en tot de Raad van Beroep en de Conseil d'appel (in beroep). In laatste aanleg is ook een cassatieberoep mogelijk bij het Hof van Cassatie.

De tuchtprocedure verloopt binnen deze organen op een totaal onafhankelijke manier. De Nationale Raad wordt wel geïnformeerd over alle genomen beslissingen (K.B. van 29 mei 1970, art. 29, lid 5, en 36). Ten aanzien van deze beslissingen beschikt de voorzitter van de Nationale Raad samen met de magistraat-assessor over het recht om hoger beroep en, in voorkomend geval, cassatieberoep aan te tekenen (K.B. nr. 80, art. 21 en 23).

De voornaamste stappen van de tuchtprocedure worden samengevat in [Figuur 10](#).

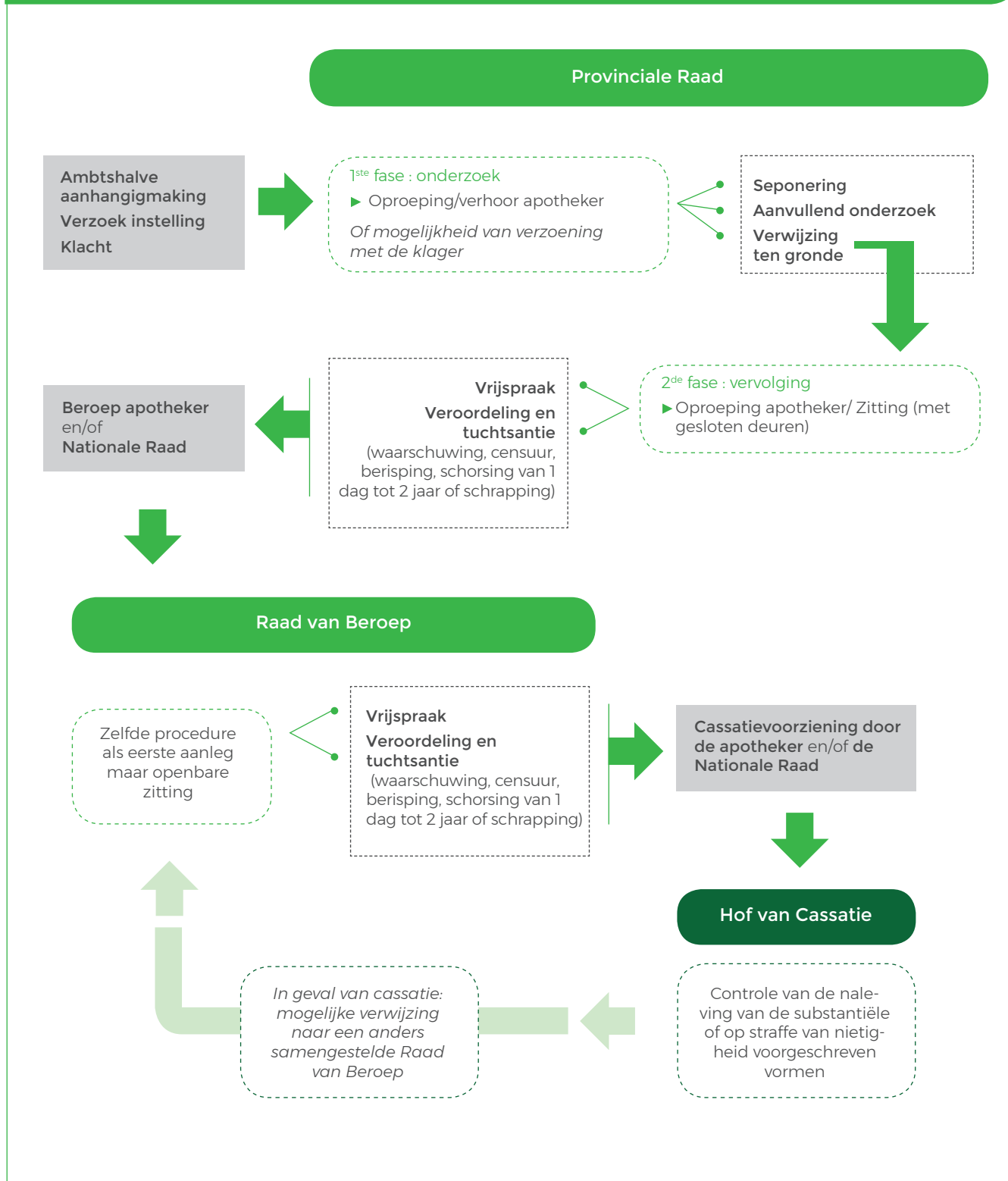
Naast hun tuchtbevoegdheid hebben de [Provinciale Raden](#) ook andere bevoegdheden (K.B. nr. 80, art. 6), voornamelijk:

- De [lijst van de Orde](#) opmaken en beheren.
- In laatste aanleg beslissen over geschillen betreffende de [honoraria](#) en gevolg geven aan elk verzoek om advies daarover vanwege de hoven en rechtbanken.

De [Conseil d'appel](#) en de [Raad van Beroep](#) doen uitspraak in eerste en in laatste aanleg in bepaalde limitatief opgesomde gevallen (K.B. nr. 80, art. 13), waaronder het [regelmatig verloop van de verkiezingen](#) en de gevallen van [vervallenverklaring](#) van een lid van de Orde.

De samenstelling van de Provinciale Raden, de Raad van Beroep en de Conseil d'appel is beschikbaar op de [website van de Orde](#).

Figuur 10. Stappen van de tuchtprocedure

Orde der Apothekers
Nationale Raad

Henri Jasparlaan 94
1060 Brussel
Tel. 02 537 42 67

E-mail : info@ordederapothekers.be

